

Anna Hausová: Meditácie

Dňa 10. novembra 2022 sa v Univerzitetnej knižnici Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) konala vernisáž malieb akademickej maliarky **Anný Hausovej** pod názvom **Meditácie**. Kurátorkou výstavy je Marta Hrebíčková, historička výtvarného umenia so zameraním na súčasné slovenské výtvarné umenie. S hudobným programom vystúpil akordeonista Tibor Kušnir, študent Katedry hudby IHVU FF PU.

Vernisáž otvoril riaditeľ Univerzitetnej knižnice PU Peter Hal'ko, ktorý vo svojom príhovore uviedol, že knižnica touto výstavou pokračuje v tradícii predstavovania bývalých študentov a pedagógov univerzity, ktorým dáva priestor prezentovať svoju aktuálnu tvorbu akademickej obci. Pripomenul, že po 15-tich rokoch ide o druhú výstavu autorky v UK PU a vyzdvihol najmä jej tvorivosť a mimoriadnu rozmanitosť jej výtvarného prejavu.

Prešovská umelkyňa Anna Hausová sa na slovenskej výtvarnej scéne pohybuje už viac ako štyri desaťročia a patrí k najvýraznejším a najkreatívnejším umeleckým zjavom nielen východoslovenského, ale azda aj stredoeurópskeho kultúrneho priestoru. Je absolventkou Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave a v rokoch 1987 – 2013 pôsobila ako vysokoškolský pedagóg na Katedre výtvarnej výchovy a umenia PU v Prešove. Je oceňovaná odbornou i laickou verejnosťou a neraz zaujala aj na medzinárodných výstavách a sympóziách. Prezentovala sa na mnohých individuálnych i kolektívnych výstavách na Slovensku, v Taliansku, Luxembursku, Belgicku, Poľsku, Česku, Maďarsku atď.

Diapazón jej tvorby je značne rozmanitý – je autorkou inštalácií, sochárkou, kresliarkou, maliarkou, grafičkou, textilnou výtvarníčkou, ilustrátorkou kníh, tvorí tiež monumentálno-dekoratívne, konceptuálne, ale aj multimediálne diela. Ako vo svojom príhovore uviedla kurátorka výstavy M. Hrebíčková: „*V každej z týchto svojich umeleckých podôb dosiahla pozoruhodnú úroveň a vniesla do nich netradičné a nekonvenčné prvky, nečakané a prekvapivé kombinácie a časom aj čoraz osobnejšie posolstvá. Tie vyplynuli z jej vnútornej potreby o hlbší duchovný kontakt medzi vlastným subjektom a poetickým prúdom ľudského bytia a vedomia. Ako červená niť sa jej tvorbou vinie záujem o výtvarné uchopenie existencionalnej neistoty súčasného človeka, najmä ženy – jej vnímania sveta a vlastného postavenia v ňom a zároveň rozvíja základnú myšlienku o vzniku (zrode) a zániku (vesmíru, sveta, človeka...). V týchto rokoch v jej tvorivom programe zohráva dominantné postavenie otázka tela, telesnosti, rodovosti v ich istej univerzálnej platnosti pri výklade sveta a života.*“

Na výstave v Univerzitetnej knižnici PU Anna Hausová prezentuje 2 súbory:

- **Meditácie** – 6 veľkoformátových malieb, z toho 3 na transparentnom silone a ďalšie 3 na plátne (180 x 180 až 200 x 200 cm), vytvorených v rokoch 2007 – 2022.
M. Hrebíčková: „*Ústredným motívom je tu kruh. Začína od zdanlivo statického, kludového kruhu s istým, až dekorativizujúcim akcentom, kde maľba na silonovej tkanine je uzavretá, sústredená do centra. Ďalšie sa dynamizujú, kruh sa stáva špirálou, ktorá nesie v sebe hybnú silu smerujúcu z obvodu do vnútra a z vnútra von. Začiatok splýva s koncom a koniec je novým začiatkom – princíp večného kolobehu – vzniku a zániku.*“
- **Za horizontom** – 8 akrylových malieb na plátne (70 x 90 cm) vytvorených v rokoch 2020 – 2021.
M. Hrebíčková: „*Súbor týchto malieb prináša kontemplatívne stíšenie, hlbší ponor do seba, svojho vnútra v delikátnej redukovanej farebnosti. Zvýraznená je horizontála, hranica, kde sa stretávajú a prelínajú myšlienkové a vizuálne podnety – rozjímanie o tom, kto sme, kde sme a kam smerujeme. Horizont je línia, na ktorej sa zastavíme a intuitívne sa rozhodujeme...*“

Samostatným prvkom výstavy je ready made dielo *Koniec Bavlnárskych závodov Vladimíra Iljiča Lenina* (200x150 cm, bavlnené plátno, 2021), ktoré je umiestnené vo foyeri knižnice.

Na záver výstavy A. Hausová prezentovala akademickému publiku krátkometrážny dokumentárny film **Obzory** vytvorený v spolupráci s bývalým univerzitným kolegom, filmárom Jaroslavom Ondom, ktorý je voľným pokračovaním dlhodobého otvoreného projektu *Prach si a v prach sa obrátiš*, na ktorom autorka pracuje s prestávkami už od roku 2009.

Ako uviedla kurátorka výstavy, dielami vystavenými v UK PU Anna Hausová opätovne dokazuje, že je umelkyňou s vysokou mierou invencie a profesionality a znova potvrdzuje, že v každej etape svojej tvorby ju dokáže naplniť neokázalým, ale tvorivým počínom s osobitým emocionálnym potenciálom – a to robí dielo Anny Hausovej nadčasovým, hlboko zakoreneným v kontexte a pritom univerzálnym, prít'azlivým pre široké spektrum divákov.

Výstava potrvá do 16. decembra 2022.

Autor: Ing. Peter Hal'ko

Foto: Ing. Radko Maruša a Peter Hal'ko, ml.